Европейски парламент
2024-2029

Комисия по заетост и социални въпроси

2025/2183(INI)

20.11.2025

ПРОЕКТ НА ДОКЛАД

относно европейския семестър за координация на икономическите политики: приоритети в областта на заетостта и социалните въпроси — годишен доклад за 2026 г.
(2025/2183(INI))

Комисия по заетост и социални въпроси

Докладчик: Нела Рил

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ.....3

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно европейския семестър за координация на икономическите политики: приоритети в областта на заетостта и социалните въпроси — годишен доклад за 2026 г.

(2025/2183(INI))

Европейският парламент,

– като взе предвид член 3 от Договора за Европейския съюз,

– като взе предвид членове 9, 121, 148 и 149 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),

– като взе предвид Европейския стълб на социалните права (ЕССП), представен и подписан от Съвета, Парламента и Комисията на 17 ноември 2017 г.,

– като взе предвид съобщението на Комисията от XX ноември 2026 г. относно годишния обзор на устойчивия растеж за 2026 г.,

– като взе предвид предложението на Комисията от XXX 2026 г. за съвместен доклад за заетостта от Комисията и Съвета,

– като взе предвид препоръката на Комисията от XXX 2026 г. за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната,

– като взе предвид доклада на Комисията от XXX 2026 г., озаглавен „Доклад за механизма за предупреждение за 2025 г.“,

– като взе предвид съобщението на Комисията от XX ноември 2026 г., озаглавено „Проекти на бюджетни планове за 2025 г.: цялостна оценка“,

– като взе предвид доклада на Марио Драги, озаглавен „Бъдещето на европейската конкурентоспособност“, публикуван през септември 2024 г.,

– като взе предвид доклада на Енрико Лета относно бъдещето на единния пазар, озаглавен „Много повече от пазар“, публикуван през април 2024 г.,

– като взе предвид доклада на групата на високо равнище относно бъдещето на социалната закрила и на социалната държава в ЕС, публикуван през януари 2023 г.,

– като взе предвид член 55 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид доклада на комисията по заетост и социални въпроси (A10-0000/2025),

A. като има предвид, че през юни 2025 г. равнището на безработица в ЕС беше 5,9%, докато младежката безработица остава висока — 14,7%; като има предвид, че по-

високите равнища на заетост не са съпътствани в същата степен от качество на работните места, нарастване на заплатите и повишаване на производителността;

Б. като има предвид, че европейският семестър продължава да бъде основен инструмент за координиране на икономическата, фискалната и социалната политика и политиката в областта на заетостта в целия ЕС и поради това предлага възможност за по-систематично включване на социалната и екологичната справедливост и справедливостта между поколенията в макроикономическото управление;

В. като има предвид, че през 2024 г. са били изложени на риск от бедност или социално изключване (ИРБИ) 21% от населението на ЕС; като има предвид, че не е постигнат достатъчен напредък по отношение на целта за намаляване на броя на децата, изложени на риск от бедност или социално изключване, с 5 милиона до 2030 г.;

Г. като има предвид, че изменението на климата и разрушаването на околната среда изостриха неравенствата и засегнаха отрицателно най-уязвимите групи; като има предвид, че се очаква преходът към неутралност по отношение на климата да създаде около 2,5 милиона допълнителни работни места;

Д. като има предвид, че натискът, породен от жилищните разходи, и високите цени на енергията налагат значителна тежест на домакинствата, но въпреки това жилищната политика често е недостатъчно силно застъпена в специфичните за всяка държава препоръки;

Е. като има предвид, че ЕС е изправен пред постоянен недостиг на работници и умения поради редица фактори, включително лошо качество на работните места;

Ж. като има предвид, че данните показват, че са необходими повече усилия в повечето държави членки, за да се постигне целта до 2030 г. 60% от възрастните да участват в образование и обучение; като има предвид, че интегрираният подход към координацията на политиките в рамките на европейския семестър осигурява рамката за насочване на необходимите инвестиции в развитието на човешкия капитал, системите за образование и обучение;

З. като има предвид, че нуждите от допълнителни инвестиции в социална инфраструктура се оценяват приблизително на 192 милиарда евро годишно, включително в жилища на достъпни цени, здравеопазване и дългосрочни грижи, образование и обучение през целия живот[1]; като има предвид, че е необходима допълнителна работа за измерване на недостига на социални инвестиции в ЕС, както и на икономическата възвръщаемост на социалните инвестиции;

1. подчертава конкурентното предимство на инвестирането в социалния модел на ЕС; призовава препоръките на групата на високо равнище относно бъдещето на социалната закрила и социалната държава, както и препоръките от докладите на

[1] Работен документ на службите на Комисията от 27 май 2020 г., озаглавен „Identifying Europe’s recovery needs“ (Определяне на нуждите на Европа от възстановяване) (SWD(2020)0098), придружаващ съобщението на Комисията, озаглавено „Часът на Европа: възстановяване и подготовка за следващото поколение“ (COM(2020)0456).

Лета и Драги, да бъдат включени в процеса на европейския семестър; приветства интегрирането на ЕССП в рамката за икономическо управление и призовава държавите членки да се възползват от възможността за удължаване на периода на корекция за инвестиране в приоритетите на ЕССП; призовава интегрираната рамка за управление да бъде отразена във вътрешните процеси на институциите на ЕС, като техните икономически и социални органи участват в еднаква степен;

2. счита, че Комисията и Съветът следва да полагат повече усилия за прилагане на ЕССП; призовава целите на плана за действие на ЕССП да бъдат включени в основата на европейския семестър, като бъдат превърнати в референтни показатели в оценките на европейския семестър;

3. приветства амбицията на Комисията за изкореняване на бедността до 2050 г. и намерението ѝ да предложи законодателен акт за качествени работни места; подчертава необходимостта от съгласуваност между европейския семестър, последващите действия във връзка с плана за действие на ЕССП и инструментите, които предстои да бъдат създадени, с измерими цели и съответни специфични за всяка държава препоръки;

4. приветства постоянното включване на рамката за социална конвергенция в европейския семестър; подчертава колко е важна тя, заедно с набора от социални показатели, за идентифицирането на рисковете и проследяването на напредъка в областта на възходящата социална конвергенция;

5. припомня, че социалните инвестиции могат да окажат положително въздействие върху икономическия растеж, производителността и конкурентоспособността, като по този начин подкрепят и фискалната устойчивост, като същевременно насърчават възходящата социална конвергенция; призовава Комисията и Съвета да разглеждат социалните инвестиции като основополагащи за устойчивия растеж;

6. подчертава, че планът на Комисията за жилища на достъпни цени следва да бъде по-добре интегриран в европейския семестър, като в специфичните за всяка държава препоръки се постави по-силен акцент върху устойчивите и достойни жилища на достъпни цени; припомня на страните, подписали Лисабонската декларация относно Европейската платформа за борба с бездомничеството, целта за изкореняване на бездомничеството до 2030 г.;

7. подчертава, че инвестициите в образование, повишаване на квалификацията и преквалификация са стратегическа социална инвестиция с дългосрочна възвръщаемост за конкурентоспособността и сближаването;

8. подчертава, че справедливостта между поколенията трябва да се превърне в структурен компонент на европейския семестър; призовава Комисията да включи, като част от своята стратегия за справедливост между поколенията, показатели за благосъстоянието на младите хора, достъпа до качествени работни места, финансовата достъпност на жилищата, образованието и уменията в рамката за оценка на европейския семестър и систематично да оценява дългосрочното въздействие на фискалните препоръки и препоръките за реформи;

9. признава, че държавите членки са поели ангажимент да инвестират 5% от БВП годишно в основни изисквания в областта на отбраната и свързаните с тях разходи за сигурност до 2035 г., включително чрез задействането на националната клауза за дерогация; подчертава, че в рамките на европейския семестър тези разходи трябва да се планират координирано;

10. отбелязва, че препоръките на европейския семестър през 2026 г. ще играят съществена роля в изготвянето на националните и регионалните планове за партньорство; счита, че реформите и инвестициите следва да се избират въз основа на ефикасността и ефективността, с които те допринасят за изпълнението на съответните специфични за всяка държава препоръки;

11. подкрепя демократизирането в по-голяма степен на процеса на европейския семестър, като Парламентът участва активно в определянето на приоритетите на икономическата политика и взема решения относно икономическото управление; настоява за систематично участие на социалните партньори, организациите на гражданското общество и регионалните и местните участници в процеса на европейския семестър;

12. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и Комисията.